

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR VELDBIOLOGIE
OPGERICHT DOOR E. HEIMANS, J. JASPERS Jr EN JAC. P. THIJSSSE

Een Bruinkopgors op Ameland

A. VALK, D. ZECHNER, H. V. C. L. DONLEBEN en
J. D. G. PEEREBOOM VOLLER.

Tijdens ons verblijf op Ameland van 22 mei tot 3 juni 1961 namen wij daar op 24 mei een mannetje van de Bruinkopgors, *Emberiza bruniceps* (= *E. icterica*) waar. Hieronder laten wij enige bijzonderheden over deze zeldzame waarneming volgen.

De vogel werd aangetroffen in een duinvallei, in het noorden begrensd door de zeereep, in het zuiden door het rijwielpad van Nes (strand) naar Hollum, tussen de palen 6 en 7. Deze vallei is in hoofdzaak dicht bezet met Duindoorns en voorts begroeid met Helm.

Wij namen de vogel daar tussen 12.30 en

13.00 uur gedurende ongeveer 15 minuten waar. Hij zette zich af en toe op een duindoornstruik en verdween geregeld onder de duindoornbegroeiing. Hij was vrij mak, liet zich tot op circa 8 à 10 meter benaderen en kon op deze afstand duidelijk door ons herhaaldelijk met de kijker worden geobserveerd. Bij te dichte benadering vloog hij niet ver weg en keerde dan met een wijde boog in het waarnemingsgebied terug. Een wijfje konden wij niet ontdekken. Onze vogel bleek echter geruime tijd aan dezelfde plaats gebonden. Een van ons keerde dezelfde namiddag naar deze plek terug

om te trachten hem in kleuren te fotograferen. De vogel bleek toen nog in hetzelfde gebied te huizen. Op 25 mei werd hij echter niet meer teruggezien.

Het uiterlijk van het dier kan als volgt kort worden omschreven. Kop, keel en voorzijde van de hals (als een bef) waren bruinrood. De snavel was een typische gorzesnavel en vrij licht van kleur (grijsachtig). De buik was effen heldergeel, de rug groen, de vleugels waren groen met lichtere overlangse streping. De staart maakte een donkere indruk, de kleur was echter niet goed te zien.

Het geluid bestond uit een vrij donker en laagtonig „che chip”.

Geen van ons had het dier ooit eerder waargenomen. Gezien de rijke kleurschakering werd aanvankelijk gedacht aan een ontsnapte, tropische kooivogel. Determinering aan de hand van de „Vogelgids” (Kist), blz. 290, „Zien is kennen” (Binsbergen en Mooy) 366 en het „Prisma Vogelboekje” (Sluiters), blz. 173, was echter gemakkelijk.

De Bruinkopgors is broedvogel in Midden-Azië, waar zijn biotoop voornamelijk

wordt gevormd door warme laaglanden en zonnige hellingen met, veelal doornig, struikgewas. Hij is tot dusver 4 × in Nederland en 1 × in België waargenomen.

Bovenvermelde, in de maand mei 1961 gedane veldwaarneming zou erop kunnen wijzen, dat wij te maken hebben gehad met een vervlogen exemplaar (zie het artikel van Dr. G. A. Brouwer in *Ardea* jrg. 23, pp. 147-152). Anderzijds mag niet uit het oog worden verloren, dat onze waarneming een uit gevangenschap ontsnapte Bruinkopgors kan hebben betroffen (vide de mededelingen van Dr. G. A. Brouwer in *Ardea* jrg. 24, pag. 263 en *Ardea* jrg. 25, pag. 176). Wij weten echter niet of er thans nog import van deze vogels t.b.v. dierentuinen en vogelhandelaars plaatsvindt, resp. in welke mate dit geschiedt.

Inmiddels werd van Dr. C. G. B. ten Kate bericht ontvangen, dat zich in zijn collectie een exemplaar van de Bruinkopgors bevindt, dat einde februari 1937 werd gevangen op het toenmalige eiland Urk (zie *Limosa* jrg. 10, p. 108 en *De Nederlandse Vogels*, p. 1050).

De waterwantsen en andere insekten van het Leersumse Veld

H. K. M. MOLLER PILLOT.

(met medewerking van het R.I.V.O.N.)

Van maart tot oktober 1959 werden in de Leersumse plassen monsters genomen ter bestudering van de voorkomende soorten der waterwantsen, in het bijzonder die der Duikerwantsen (*Corixidae*). Deze dieren reageren namelijk sterk op milieu-omstan-

digheden en tussen de soorten onderling bestaan in dit opzicht grote verschillen. De oecologische voorkeur van de meeste soorten is door een groot aantal publikaties (Macan, etc.) globaal bekend geworden, maar ook bij het onderzoek in de Leersum-